

TARTALOM:

Román János: Ma vallanak a temetők...(Vers)
Kováts Árpád: Írásmagyarázat. — Széll Imre:
A frontról. — Andráss: Elmélkedés. Merényi
József: Őszi virágok. (Versek.) — Lakó János:
Csonka-torony. — Ifj. Farkas Imre: Az Úr ér-
kezése... — Adorjány Manassé: A sziréna. —
Hireink. — Merényi József: Som és kökény.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre : 1.50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

Som és kökény.

*Mikor megszólalt a falu harangja,
elindultam egymagamba
virágot szedni a mezőre.*

*Alig hagytam el az utolsó házat,
szemembe nézett a hegyoldal
biborvörös néma fája
s csókot dobott fanyar szája ;
a somfa.*

*Megigézett kék szemével
a tövisek között élő kökény ;
vajjon melyiknek higgyek
mezőre indult eltévedt legény ?*

*A somfa levél vért áldoz értem,
vörösre festi a zöld levelet ;
de nézd a kökény fátyolos szemét !
oly igézőn mondja: szeress, szeress !*

*Melyiknek higgyek ?
Az egyik fanyar, a másik fanyarabb ;
. . . . hisz oly mindegy ;
az egyik lehull, a másik megmarad,
míg a hideg tél el nem lopja.
Az eltévedt embernek mi más a sorsa,
minthogy a télre maga marad,
mert a mezőről rég lekésett,
mert erőt vett rajta az igézet,
a som, a kökény néma szava.*

Merényi József V. é. tj.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő

Kováts Árpád
IV. é. th.

Felelős szerkesztő:

Hegyi József
tanár.

Főmunkatársak:

Major Zoltán IV. é., Bene Dezső III. é., Jakab Károly II. é., Ruzskay Gyula I é. theológus,
Andrássy Dezső, Merényi József V. é. tan. növ.,
Adorjány Manassé, Szacsury János és Vitányi Iván VIII. o gimn.tanulók.

Híróvátvezető: Lakó János I. é. th.

Kiadóhivatali főnök: Arday László II. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

KOVÁTS ÁRPÁD

1942 november hó

Felölős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

Ma vallanak a temetők...

Sarlósan húll a Hold a fák fejére;
Ma barnábbak a fellegek,
Véresebb a haldokló este vére;
Szél jár a temetők felett;

S jönnek lelkemben, ezer éve,
Csüggedve, fájva jönnek ők,
Arcomra húll a gyertyák sanda fénye:
Ma vallanak a temetők.

Korhadt fejfák, kidült keresztek,
Avas borongás, őszi bánat;
Sírok fölött halottak álma reszket,
S a fák a dombon visszavárnak.

S ők jönnek, jönnek végtelen sorokban
És lelkemben áll az Idő,
Végtelen Tér a temető pora,
S nyíló Titok a: Temető...

— Jönnek lelkemben ezer éve,
Csüggedve, fájva jönnek ők:
A sírokon ma leng a gyertyák fénye
És vallanak a temetők...

ROMÁN JÁNOS

ÍRÁSMAGYARÁZAT.

Felele azért Jézus és monda nékik: Ne zúgolódjatok egymás között. Ján. 6:43.

Jézus tanít. A zsidók körülötte állnak. Bizonyoságot tesz Jézus Istentől, megmutatja az utat az üdvösségre. — Az ember gondolkozásában nem fér el a hit. Az ember nem tudja megérteni a nála nagyobbat. Hiába szól Jézus, szavát a zsidók nem fogadják el, a más gondolatukat sem merik megmegmondani. Tiltakoznak a tanítás ellen, de csak magukban morogva, zúgolódva. Ez a magatartás az ember gyengeségét és konokságát mutatja.

Zúgás többféle van. Zúg a malom. A malom zúgása az élet üteme. A malom zúgása az állandó munka jele. A malomkő — a búzaszem állandó dörzsölése és surlódása, a malomnak önmagában való mozgása az élet egyik feltételét teszi lehetővé. A surlódás, amely a zúgást eredményezi összetöri ugyan a búzaszemeket, de a liszt táplálék; élet, mozgás, erő, hús és vér lesz belőle.

Más zúgás a tűz zúgása. Ennek a zúgásnak is két eredménye van, egyik az önmagát emésztő fának elpusztulása, a másik a tűz, amely melegít, világít. A tűz meleg, világossága azonban már nem mindig életet adó. A pusztító tűz házakat éget, erdőket perzsel fel. A zúgás itt a pusztulás jele.

A folyó zúgása a legfélelmesebb. Hatalmas erők jelenlétét mutatja a folyó zúgása s ez a zúgás a pusztításnak emlékét idézi fel. A gátakat szüntől megöltő, sebesen vágató folyóvíz nem tudjuk, melyik pillanatban töri át gátjait. Nem tudjuk, mikor válik zúgása a pusztítás zajává.

A zúgás a magába visszavonulásnak, a belső surlódásnak, a csendes ellenállásnak hangja. Lehet életszükítő és élettágító. A zsidók Jézus szavára zúgással feleltek. Ez a zúgás megakadályozta azt, hogy Jézus szava az ő fülükhöz jusson. Nem engedték, hogy Jézus szava elétté legyen bennük s azt sem engedték, hogy Jézus harcba szálljon velük s meggyőzze őket. Zúgtak, s ezzel a zúgolódással útját állották Jézus szavának.

Hozzánk is szól Isten szava. Szól az írás által, szól az igehirdetés által, szól a szenvedésekben, sokféleképen szól. Azért nem halljuk Isten szavát, mert zúgolódás van a mi lelkünkben. Amikor a bibliát olvassuk és csendesén imádkozunk, talán a hétköznapi bajai zúgnak bennünk, azért nem halljuk Isten szavát. Az igehirdetésre az igehirdető személye, hangja, megjelenése elleni zúgolódásunk a válasz. Ezért nem tud hozzánk szólani Isten igéje. A csapásokban szenvedésekben próbál Isten keményebb hangon hozzánk szólani. Hogy szóljon Isten a nehézségekben hozzánk, amikor úgy zúg a lelkünk ezek miatt. Zúgunk magunkban, zúgunk egymás közt. Egymást rontjuk csak panaszainkkal. És soha sem állunk oda gondjainkkal Isten elé . . . Ő szól. A menekülés, a megmentés útját mutatja. Mi zúgolódással állunk ellent ahelyett, hogy meghallgatnánk.

Jézus parancsolja, hogy ne zúgolódjatok. Ne zúgolódjatok egymás között, Isten szava akar szólani hozzátok. Csendesedjete el, Isten szól és felel a kérdésekre s a legnagyobbat, Önmagát adja. Ámen.

Kováts Árpád

A FRONTRÓL.

Sok levél érkezik a fronton küzdő pataki diákoktól. Velük egynek érezzük magunkat. Ők sem felejtik el a pataki iskolát. Ez mutatja ez a levél is.

Oroszország, 1942. IX. 14.

Kedves Igazgató Úr!

Messze szeretett otthonomtól innen ebből a sivár pusztaságból küldöm szeretetteljes üdvözetemet s kérem az elkövetkezendő iskolai esztendőre úgy kedves Igazgató úr mint az egész Tanári Kar életére és munkájára Isten gazdag áldását.

A kötelesség hívó-szavára bizony a legnehezebb időben kellett otthagynom még alig megépített boldog családi fészketem. Hiszem azonban rendületlenül, hogy kötelességem teljesítése után ismét boldogan hazatérhetek otthonomba s folytathatom életem ott ahol abba kellett hagynom.

Sajnos így azokat a terveket sem tudtam megvalósítani, melyekről egyik legutóbbi pataki tartózkodásom alkalmával Igazgató Urnak beszéltem. Pedig szerettem volna, ha ebben is segítségére lettem volna a Patakról Pestre jövő főiskolásoknak. A jó Isten segítségével majd hazameneletem után látok neki ennek a munkának.

Magam zúgolódás nélkül becsülettel igyekszem végezni itteni feladatomat. Zúgolódás nélkül, mert tudom, hogy a jó Istennek ezzel is célja van életemben. Itt ebben a romhalmazzal, nyomorusággal teli pusztában ezer veszedelem közepette a hitetlen ember is Isten keresővé lesz a hívő ember pedig bizonyoságtévő élet. Naponként érzem az Uristen megörzítő kegyelmét. Már eddig is megtanultam még jobban becsülni azt ami számomra és minden egyén számára a legdrágább kell hogy legyen. Megtanultam jobban szeretni, becsülni Hitvest, családot, otthont, hazát. Nehéz feladatunk becsületes teljesítéséhez erőt naponkénti Istennel való találkozásunk ad s az a tudat, hogy otthon értünk imádkoznak Szeretteink. A mi munkánk sikere jórészen függ ettől megadja-e az otthon ezt a naponkénti erőt így onnan felülről kérve. Azok akik otthon maradtak adjanak naponként hálát az Uristennek, hogy otthon békességben, nyugalomban végezhetik munkájukat, városaink, falvaink nincsennek lerombolva, ha néha szűkebben is, de van mindennapi kenyérünk. S ha néha jön egy megrázó esemény ez csak figyelmeztetés lehet számunkra, hogy végezzük még nagyobb becsülettel, lelkiismeretességgel munkánkat, imánkban hálát adva az alkalomért, hogy méltók legyünk a csendes, békés családi hajlékra, mindennapi kenyérre.

Köszönöm az Alma Maternek, ahol munkám s kötelességem eképpen való elvégzésére tanítottak. Legyen áldott az Ur azokért a napokért, melyet Patakon tölthettem, hogy Benne bízó lélekkel teljesíthetem kötelességem azzal a bízó reménységgel, hogy ennek végeztével hazavezérel a boldog családi otthonba.

Kedves Igazgató Ur! A Főiskola iránt érzett szeretetem, ragaszkodásom jeléül küldök 100 pengőt azzal a kéréssel, kapja azt egy arra ér-

demes Bibliás kis magyar, akinek Édesapja velünk együtt teljesíti kötelességét messze idegenben.

Az Ur kegyelmét kérve a Főiskola Tanári Karára s minden Polgárára küldöm szeretetteljes üdvözetem:

Pál. Filippi 4:4, 5, 6;

Széll Imre

Elmélkedés.

Őszi virágok.

*Tlonka meghalt . . . fiatalon,
Mint gyerek . . .
Azt sem tudta, mi az élet? . . .
— Eddig álmódott róla csak. —
Most másról álmodik . . .
Többé fel sem ébred . . .
Éz az álom már örök élet!*

*Tlonka meghalt korán . . .
Azt sem tudta mi az élet?
S máris övé az örök élet!*

Andráss

*Mily kedvesek az őszi virágok,
mily szépek és ékesek.
Ha egy őszi virágot látok,
a szívem mindig megremeg.*

*Leszakítanám, de félek nagyon,
hogy megszólal és sírni kezd:
azért a szép virágot hagyom;
az őszi idők lelke ez.*

Merényi József V. é. tj.

Csonka-torony.

Az adatok megtalálhatók: Palóczy György esperes, továbbá Nagy Károly nyug. ref. igazgató-tanító egyháztörténeti irataiban.

Sokat beszélünk mostanában a szegilongi templomépítésről, hogy ebben a háborus anyagi helyzetben nem lehet építkezni, főleg templomot nehéz emelni. Szorongva kérdeztük, hogy az általunk kezdett templom tető alá kerül-e?

Pillanatig sem kételkednénk ha ismernők a hitvalló őseink által épített templomok történetét, hiszen sokszor kellett építeniük, mert lerombolták, vagy elvették a templomokat gályákra elhurcolt hithű prédikátorainktól. Így vették el a pataki templomot a ref. egyháztól. És hogy messze ne menjünk a szegilongi gyülekezet anyaegyháza az olaszliszkai egyház is többször volt szorongatott helyzetben lelkipásztor és templom nélkül. Pedig már a honfoglaláskor is őrtorony volt a mostani r. kat. templomtorony őse. Ezt rombolták le 1578-ban Básta és Barbarino császári vezérek; csaknem földig. Bocskai István zempléni főispán építtetett ide toronynélküli imaházszerű templomot 1600-ban, a reformált egyháznak, tudjuk ugyanis, hogy 1525-től Olaszliszkan, sem papja sem híve nem volt a római vallásnak (két gazdacsaládon kívül). Ehhez a templomhoz emelte Miskolczi Csulak István református lelkipásztor a ma is meglévő tornyot 1632—34-ig.

Erről a Miskolczi Istvánról azt írja Palóczy György későbbi liszikai esperes-lelkész: „Ha ez az ember most közibénk jönne elenyészne sok tudósnak a híre, mint a csillagok fénye a nap feljövételével.“ Hogy ez a tudós férfiú építette a tornyot bizonyítja a falában levő latinnyelvű emléktábla. Szép idők voltak ezek. Háborítatlanul használhatták őseink templomukat 1672-ig, mikor elvették azt és az egri érsek káplánt küldött liszkára, akinek nem volt hive, és ennél fogva dolga sem volt.

Borzalmasan nyomorúságos időszak zuhahant az egyházra ekkor. A földesúr r. kat. püspökség volt és református hívőnek még a szőlőjében sem engedett dolgozni. Isten csodálatos kegyelme megszánta a reformátusokat és olyan izzóhitű papot adott nekik, Hosszúfalusi Major Márton személyében, aki nem hagyta el az Ur nyáját még akkor sem, mikor megfosztották a templomtól, iskolától és parókiától, hanem ittmaradt fizetés nélkül is zsellérmunkát végezve a mindennapi kenyérért. Hirdette Isten evangéliumát, hol pincékben, hol csürökben. Keresztelni és urvacsorázni Visre vezette hiveit gyalogszerrel és fennhangon énekelve. De keresztelt Makkoshotykán is. Erős hitével és Isten segítségével átvette egyházunkat ezen a veszélyes időszakon, mely 1681-ig tartott, mikor Apafi Mihály erdélyi fejedelem kiváltság levelet ad az Olaszliszkai Ref. Egyháznak. Visszakapják a templomot is, és a kiváltság levél védelme alatt elégedélnek dolgozva és imádkozva. 1711-ben azonban véglegesen elveszik a templomot tőlük. Még akkor sem kapták vissza elődeink a templomot, mikor 90 református egyháznak viszaadták, mivel jegyzőkönyvben van, hogy önként adtuk át. Nemrég olvastam, hogy az akkori nótárius (jegyző) azt írta erről az átadásról, hitelesen, mert ő írta alá a jegyzőkönyvet: „Diebus 7, 8, 7, bocs Aō 1711. Liszka városának Pap földesurai úgymint Winkler Mátyás Lector Ur és Nagy György canonicus Urak, a templomot elfoglalván, hogy keményen viseltem magamat — jóllehet másokat is, de engem Áristomba vettetett, németekkel őriztetett, végre 40 excentis németekkel megfogatva bakba kötötött a templom ajtajában vittének és énvelem a templom ajtaján levő két lakatokat szurony döfkelések és verések között egy fejszével leverettek s jegyzőkönyvet vettek fel az önkéntes átadásról.“

Nem nyugodhattak bele ebbe a ténybe elődeink. Tanácskoztak. Mit tegyünk? Mit csináljunk? . . . Nincs templomunk?

„Keljünk fel és építsük meg“ – határozták el, mint tavaly a pataki diákok.

Igen ám, de akkor kicsit nehezebb volt református templomot építeni, mint egy hegyet elmozdítani a helyéről. Királyi engedély kellett hozzá a Habsburgoktól. Mária Terézia meg is adta az engedélyt, de a „földesúr sérelme és ellenmondása nélkül.“ Kegyetlen kegyelem!, mely egyenlő a visszautasítással. Fából vaskarika.

Utóda a „kalapos király“ megadja feltétel nélkül az engedélyt s már hozzá is fognak, de meghal a lelkipásztor. Nosza több sem kell a szüreten lévő földesuraknak, kezdik görgetni az akadályokat a szép terv elé. Hallani sem akarnak új lelkész választásáról, sőt még a halottat eltemetni akaró tolcsvai papot is elkergetik . . . Mindenki azt hiszi, hogy ezzel vége a liszikai ref. egyháznak, azonban Isten küldött szabadítót Palóczy György ifjú lelkész személyében. Palóczy György ez az okos és nyíltszívű, bátor és harcos ember, kinek a hite sziklára épült, szembeszállott a földesurak-

kal és bátran bejelentette magát mint új lelkipásztor, fejükre olvasta az 1755-iki kormányrendeletet, mely szerint a „megválasztott lelkészt csak jelenteni köteles az egyház, de a földesur a választásba bele nem szólhat, nem hogy még eltilthatná.“ A bejelentés eredménye az lett, hogy elismerték ref. lelkésznek.

Azonnal hozzákezdett az egyház ügyeinek rendbeszedéséhez és elhatározta a templom építését. Ez nem ment ám olyan könnyen, mert be kellett a tervét jelenteni a földesurnak. Nagynehezen rábeszélte a kurátor urat és a presbiter bácsikat, hogy vele menjenek Szepeshelyre. Illedelmesen szép latinnyelvű beszédben köszöntötte a püspököt és olyan ügyesen terjesztette elé a kérést, hogy még mielőtt megnevezte volna a kívánságát a püspök már ígéretet tett annak teljesítésére. Meg is nyerte az engedélyt is és a földesurak szeretetét is ez az őszinte és jellemes ember úgyannyira, hogy meg is vendégelték.

Még jóformán haza sem ért máris hozzákezdtek az építkezés előkészületeihez, Isten jóvoltából már volt pénz a legszükségesebbekre a Vitális István egyháztagnál által templomépítésre testált vagyon jövedelméből. Követ a hívek maguk hordottak, mint most Szegilongon, úgyszintén maguk ásták a fundamentumot, mint most a theologusok. Fát, Dobronyból tutajoztak a Bodrogon. A fenyéren a Bodrogpártján pedig serénykezű és imádságos lelkű emberek és asszonyok készítettek, égették fáradhatatlanul az OLRE jegyü téglákat. Gondolhatjuk milyen fáradságot nem ismerő és semmi akadálytól vissza nem riadó hit kellett ahhoz, hogy abból a kevés pénzből felépüljön a templom. Mégis felépült. Toronynélkül ugyan, mert azt nem volt szabad építeni, de az istentiszteletre érces hangon hívta a híveket a templom magasságában elhelyezett, ezzel az érdekes felfrással öntött harang:

„En hívlak, de magam templomba nem megyek,
Mert azért öntettem, hogy másnak hírt vigyek,
Reformátusoknak követévé lettem
Mit akarok? a pap megmondja helyettem.“

1787-ben szentelték fel ezt az óriási áldozatok árán felépült új templomot. A tornyot hozzá 1808-ban emelték. Nemsokkal az új torony felépülése után az 1800-as évek elején érdekes és csodálatos esemény történt, óriási szélvihar keletkezett és lesodorta a régi, már római kat. templom tetejét a kereszttel együtt. Azóta a régi sugártető helyett csak laposan van fedve.

Az új református templom tornyának elején pedig szerényen hirdeti egy kótábla írása hogy: „A tellyes szentháromság Isten tiszteletére, ezen Istenháza az O-liszka Helvét vallástételt követő s tartó gyülekezet közönséges költségén építettett; kezdődött T. T. Palóczy György esperes, folytatódott T. T. Tóth István esperes, végződött T. T. Berethi Gábor úrnak predikátorságában és Mokri József kurátorságában 1809 1-ső september.“ Mintha semmi nehézségbe nem ütközött volna a felépítése.

Jó lenne, ha tanulhatnánk elődeink példájából és nem csüggednénk el minden kis akadály láttára, hanem hinni tudnánk olyan erősen mint hitvalló őseink és ha munkánkat siker koronázza itt a mi építő munkálatainkra gondlok, ne tulajdonítsuk a magunk érdemének, hanem tudjunk hálát adni a gondviselő Istennek segítségéért.

Lakó János.

A Z Ú R É R K E Z É S E ...

A felkelő nap aranyos sugarai már ébren találták Keresztes község lakóit. Vasárnap volt, a pihenés napja és mégis már kora hajnalban talpon volt az egész falu. — A falu életében nagy változást jelentett ez a nap. Ugyanis 20 év óta ezen a napon tartották az első nyilvános istentiszteletet a faluban és ma iktatják be az új tiszteletes urat. Nagy ünnep volt ez olyan falu számára, mint Keresztes, amelynek 20 évig csak a szenvedés jutott osztályrészül. Az idősebbek még ma is könnyes szemmel gondolnak vissza arra a napra, amikor a békés faluba betörték az oláhok.

1919. október 18-át írtak. Vasárnap volt. Az őszi esős időjárás miatt az emberek nem szívesen jöttek ki házaikból és ezen a napon is csak a harmadik harangszó elhangzása után népesült be egy kicsit a falu amúgy is elhagyott sáros főutcája.

A tiszteletes úr ma is, mint mindig, szépen prédikált és hálát adott a jó Istennek a bő szőlőtermésért. Istentisztelet után éppen úgy, mint máskor az emberek összegyűltek a templom előtt és kisebb-nagyobb csoportokban beszéltek meg az eseményeket és a szünetet. Ekkor, a békés istentisztelet utáni hangulatba, mint derült égből a villám, ütött be az a dolog, amely ekkor már mindenki figyelmét magára fordította. A Tölgyes felé vezető úton ugyanis feltűnt egy pont, amely gyorsan közeledett a falu felé. Először nem lehetett felismerni, hogy mi az, de amikor a templom közelébe ért, a megdöbbenés hangja morajlott végig a békésen beszélgető embereken. A szomszéd Tölgyes község állomásfelügyelőjének a fia jött futva, porosan és csapzott hajjal. Az igazi borzalom azonban csak akkor lett úrrá mindenkin, amikor odaért. A homlokán hatalmas vérző seb tángott és a csapzott haj össze keveredett a sűrű sötét vérrel, mint amikor a lelőtt madár tolla kuszált lesz a golyó által okozott seb végétől. A fiatal 19 éves fiú — aki csak most nemrég jött haza 1 éves frontszolgálat után — fiatal arcán a félelem és rettegés tükröződött vissza. A futástól lihegő hangon és tört szavakkal adta elő, hogy falujukba oláh katonák érkeztek, a házukba betörték, apját, anyját megölték és ő is csak súlyos sebek árán tudott menekülni. Utolsó szavait elnyelte az addigra már a templom elé érő teherautó zaja. Az autóról bocskoros oláh katonák ugrottak le. Legelsőnek a papot keresték és amikor megtalálták, ő is hiába védekezett, nem birt a túlerővel. Néhány perc múlva a falu közszeretben álló áldott lelkű tiszteletes ura véres fejével zuhant az Isten házának küszöbére.

Ettől kezdve két napon keresztül gyilkoltak és fosztogattak az oláhok és mivel fegyver nem volt a faluban, még csak ellenállásra sem találtak.

Azóta is elszorul fiatal és öreg szíve egyaránt, ha erre a két gyászos napra gondol. Ezután 20 éven keresztül a szorongatás és nélkülözés keserű kenyerét ette a falu népe. Papjuk nem volt, istentiszteletet nem tarthattak csak titokban. És most újra megérkezett az Úr a kis Keresztes községbe.

Már kora hajnalban összehordták az összes virágot, amit a faluban csak találni lehetett. Az állomásra vezető út virágerdővel volt körülövezve. Mint egy fehér szőnyeg, olyan volt messziről az egész. A templomtér és a templom maga is tele volt virággal. A nap már magasan járt az égen, mikor az országúton feltűnt kíséretével az új tiszteletes úr. Dús fekete haj, magas homlok és büszke tekintet jellemezte őt és mégis alázatosan jött, mint ahogy az Isten szolgájához méltó volt. Mikor a templomhoz ért, bent felbúgott az orgona hangja, a gyülekezet ajkán pedig felcsendült a zoltár: „Te benned biztunk eleitől fogva...”

Keresztes községbe húsz évi várakozás után megérkezett az Úr.

ifj. Farkas Imre VIII. o. t.

A SZIRÉNA.

Az éjjel orosz gépek támadták meg az ország különböző városait. Délben már hozta a kisbíró a jegyző üzenetét mely szerint nem szabad harangozni mert a harang a riasztóeszköz a faluban.

Igen ám de mikor a rendeletet kiadták nem gondoltak arra, hogy mit fog ehhez szólni a nép. Mert a városi ember talán nem is tudja elképzelni milyen jelentősége van a harangnak a falu életében. A nép megszokja a harangot és a harangszó mintegy a kísérő zenéje a magyar nép küzdelemteljes, de tiszta életének.

Vasárnap tíz óra körül a lelkész elküldte a harangozót, hogy hívja az atyafiákat a templomba, mert harangszó ezután nem lesz.

— Ha nem lesz harangozás akkor nem megyünk templomba — mondta az öreg Laci bácsi, aki pedig mindig eljön a templomba.

Az istentisztelet meg volt. Bizony a templomban kevesen voltak. Pedig ez nálunk nem így szokott lenni.

Istentisztelet után az öregebb emberek megvárták szokásuk szerint a papot, hogy egy kicsit beszélgessenek. Most azonban nem a háborúról, sem az időről, vagy az aratásról volt szó.

— Tisztelendő ur! Hát mire való a harang ha harangozni nem lehet — szólt az egyik öreg presbiter, aki bíró is volt.

— Ilyen széken még soha nem érte a falut, mint most — vágott bele a vitába Andris bácsi a helyettes kántor is.

— Ki hallott már ilyet, harangozás nélkül el sem lehet képzelni a vasárnapot — hallatszott egy harmadik hang.

— Hát Helmecezen lehet harangozni, a városiaknak szabad?

— Nekik szirénájuk van, azért lehet... s a tisztelendő ur szépen megmagyarázta, hogy ez rendelet és bár ő sem helyesli, de hát mit csináljon.

Azonban a tisztelendő úr sem hagyta annyiban a dolgot, hanem megkérdezte a jegyzőt, hogy mit lehetne tenni a harangozás érdekében. A jegyző

aki szintén vallásos ember és az egyház ügyeit szíven viseli, tréfásan ezt mondta:

— Vegyetek szirénát és akkor újra lehet harangozni. Ő persze ezt csak tréfából mondta, mert álmodni sem mert arról, hogy a kicsi falu ezt az áldozatot meghozza. De a tisztelendő úr sem hitte, hogy az események ilyen meszeszerűen fognak következni.

A következő vasárnap sem jelezhetette harangszó az istentisztelet kezdetét. Az istentisztelet után amikor újra szóba került a dolog és az öreg Miska bácsi újra a vasárnap megcsufításáról beszélt, a tisztelendő ur ezt mondta:

— Vegyünk szirénát és újra harangozhatunk.

— Igazán mondja ezt a Tisztelendő úr?

— Igazán, igazán — hangzott a komoly válasz.

— Hát osztán mennyibe kerülhet az a sziréna?

— Egy rendesebb sziréna belekerülhet kétszáz pengőbe is... Erre az atyafiak fejüket csóválva eloszlottak.

Ez 12 óraker történt. A dolognak hamar híre ment a faluban. Délután háromra már hozta a két kurátor az összegyűjtött 250 pengőt. S a falun büszkén beszélték, hogy olyan nagy szirénát vesznek amelyiknek a hangja a szomszéd faluba is hallatszani fog. Ez pedig büszkeséggel tölti el őket. Mert hiszen nem olyan kis dolog az, hogy a környéken, sőt talán az országban is nálunk lesz először sziréna...

... S a falubelieket újra a megszokott drága harangszó hívja a templomba...

Adorjány Manassé VIII. o. t.

HIREINK

Vitéz Tudja György

V. é. tanítóképzőintézeti nő-

vendék, november 10-én Kassán tragikus körülmények között elhunyt. Temetése november 13-án volt Sárospatakon. Gyászoló szüleivel, együtt gyászolunk.

A Reformáció emlékünnepe a szokott mederben folyt le főiskolánkban. Az ünnepi beszédet Ablonczy György gimn. tanár mondotta. Szerepelt a főiskolai kórus, a gimn. vegyeskar, a tan. képző énekkara, Ruszkay Gyula I. é. th., Merényi József V. é. tan. növ. és Gyülvész Barna VIII. o. t.

Újabb katonai behívások: a gimnáziumból dr. Urbán Barnabás, a tanítóképzőből Zilahy Ferenc tanárokat hívták be katonai szolgálatra.

Dr. Zehery Lajos egyetemi tanár, miniszteri tanácsos úr 23-án pénteken mélyértelmű előadást tartott a főiskola tanácsstermében „Az egyetemes erkölcsi életelvek összefoglalása a kálvinizmus eszmekörében” címmel.

Fodor Jolán és Mikolay Elemér s. lelkész esküvője okt. 30-án volt a paszabi ref. templomban. Isten áldását kérjük az ifjú párra.

A gimnáziumi „Erdélyi János” önképzőkör tanárelnöke ez évben dr. Maller Sándor. Ifjúsági elnök Szacsury János VIII. o. t. Titkár: Vitányi Iván VIII. o. tanuló.

Horkay József segédlelkész testvérünk, Humán-internátusi felügyelő, Rudabányán lett helyettes lelkész.

Professzoraink csaknem teljes számmal résztvettek Kolozsvárott a theol. tanári konferencián, okt. 18—24. közt.

Pál András misiszeri előadó a népfőiskolai vezetők kiképzésére rendezendő tanfolyam és a vándor népkönyvtár ügyében felkereste dr. Ujszászy Kálmán igazgató urat.

Sajgó Irénke erdőbényei tanítónő és Kovács István hernádszurdoki lelkipásztor eljegyezték egymást. Gratulálunk!

Az „I. Rákóczi György” egyesület ifjúsági elnöke: Béky Zoltán VIII. o. t. titkára: Béres Elek VIII. o. t.

Sportköri ifjúsági elnök: Kóródi Andor VIII. o. tanuló.

Vidám hangulatban, játékszerűen zajlik le naponta a főiskola udvarán az új 11 órákor kezdődő félórás testnevelés. A gyakorlatokat (játékokat, nótákat, csatakiáltásokat és tréfás dolgokat) nagyobb diákok vezetik, tanárok irányítása mellett.

Novák Sándor a gimnázium volt szeretett igazgatója és **Dávid Zoltán** c. igazgató nyugalomba vonult tanár, vállalták a hadbavonult dr. Harsányi István tanár helyettesítését; az Alma Mater előnyéért felálldozva saját megérdemelt nyugalmukat. Isten áldását kérjük nemes munkájukra.

Öregbbr regőscsoportunk október 18—24. közt körutat rendezett a Sajó völgy következő falvaiban: Sajóecség, Sajókaza, Sajó-zentpéter, Vadna, Kaza, Velezd és Putnok. 25-én vasárnap pedig Vajdácskán szerepeltek. Mindenütt szívélyesen és meleg szeretettel fogadták őket. A szíves fogadtatásért ezúton is köszönetet mondunk.

A tanítóképző-intézet SDG csoportja Kődöböcz József tanár vezetésével, „Hallgassuk népünket” címmel műsoros délutánt rendezett Vajdácskán október 18 án, a Darányi Diákház javára. Bevezetőt mondott: Jánosi Ferenc nagytiszteletű úr és Andrassy Dezső V. é. tn. A többi szereplők: Deme Zsigmond és Karászi Gyula III. é. Nánássy Géza és Molnár Antal IV. é. növendékek.

Körzeti konferenciát rendezett 25-én a Sárospataki Református Egyház Keresztyén Ifjúsági Egyesülete. A délelőtti munka bibliakörökkel kezdődött; utána istentisztelet tartottak a nagytemplomban, melyen az Igét dr. Jánosi Ferenc vajdácskai lelkipásztor hirdette. Istentisztelet után az imateremben tartott előadást Kiss János a KIE országos központjának titkára „A KIE harca az ifjúságért” címmel. Délután templomi ünnepély keretében Főző László királyhelmeci lelkipásztor mondott lelkesítő beszédet „Győzelem” címmel. Kiss János is újból szólott nagy bizonyosságtevő erővel Szép szavallatot hallottunk Varga András KIE tagtól. Mélyítette az ünneplés hangulatát az egyházi vegyeskar éneklése és Nánássy Géza IV. éves tanítóképzős orgonajátéka.

A györgytarlói tanyai szórványban theologusok által felváltva tartott istentiszteleteket szorgalmasan látogatják az ott tartózkodó zsidó munkatábor tagjai. Új missziói terület nyílt meg ezzel számunkra, melyet nem mi akartunk és egyáltalán nem kényszerítettünk. A szolgálatot vállaljuk.

